ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administrajca: Aleje Marcinkowskiego nr. 7, dom ogrodowy, - - - - - - telefon nr. 25-95. - - - - - - Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 stycznia 1927

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NUMER 25. Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 6.**

Rządowy projekt poparcia produkcji.

Od dłuższego czasu spotykamy się z zapowiedziami przedstawicieli naszych władz naczelnych, iż Rząd z całą energją poprze krajową produkcję, w celu umożliwienia jej rozwoju. Dotychczas jednakże poza pewnemi ulgami przyznanemi przez Rząd przemysłowi przeważnie eksportowemu, jak naprzykład wprowadzenie taryf ulgowych na przewóz, zwrot cła od wywożonego fabrykatu, o ile w składnikach jego znajdywały się materjały zagraniczne, opłacające cło, Rząd nie wprowadził żadnych zasadniczych posunięć, któreby w całem słowa znaczeniu tworzyły wyjątkowo korzystne warunki dla rozwoju tak całokształtu produkcji, jak również jej poszczególnych działów.

Od dawien dawna pokutująca u nas zasada oparta na doktrynie Marksa (socjalistycznej), uniemożliwiała wprowadzenie jakiejś pomocy ze strony państwa, ułatwiającej rozwój przemysłu. Wprowadzenie coraz nowych monopoli, zakładanie przedsiębiorstw państwowych nie wiadomo w jakim celu, a praktycznie w celach konkurencji z przemysłem prywatnym, następnie cały szereg utrudnień bądź to czysto rejestracyjnych, podatkowych, polegających na opłacaniu z góry podatków jeszcze przed założeniem przedsiębiorstwa, oraz utrudnień dla kapitału zagranicznego, wszystko to nie mogło sprzyjać rozwojowi produkcji, przeciwnie musiało osłabiać ją i odciągać obywateli, którzy w innych warunkach zużytkowaliby swoje kapitały w celach przemysłowych od myśli zakładania warsztatów. Obecnie jednak Rząd nosi się z projektem wprowadzenia ustawy o środkach tymczasowych, zmierzających do poparcia produkcji krajowej i poprawy bilansu płatniczego. Ustawa ta miałaby upoważniać Radę Ministrów do udzielania na czas 5 lat przedsiębiorstwo, które podczas obowiązywania ustawą w Polsce powstaną w zakresie nowych działów przemysłu, oraz gałęzi przemysłu już egzystujących, a posiadających szczególne znaczenie gospodarcze dla Państwa i posiadające w niem siedzibę prawną następujących ulg, a mianowicie: podatkowych (zwolnień od podatku przemysłowego, zwolnień od podatku dochodowego, zwolnień od opłat przeniesienia własności, nieruchomości, niezbędnych do uruchomienia przedsiębiorstwa, zwolnień od wszelkich opłat rządowych przy zakładaniu takich przedsiębiorstw przemysłowych w formie spółek celnych (zwolnień od opłacania cła za wszelkie w kraju nie wyrabiane maszyny i narzędzia niezbędne do prowadzenia tego przedsiębiorstwa), taryfowych (na przewóz fabrykatów i surowców).

Pozatem Rząd ustawą tą uregulowałby sprawę zapotrzebowania władz państwowych i samorządowych, wyłącznie na rynku krajowym, a także sprawę usprawnienia polskiego handlu zagranicznego drogą opodatkowania importu w wysokości 1% od wartości.

Jakkolwiek zdajemy sobie dokładnie sprawę z tego, iż w podobny sposób, drogą zasadniczych ulg należy umożliwić rozwój naszego przemysłu, to jednakże nie zupełnie możemy się zgodzić z tem, ażeby to miało być uskutecznione w formie tego rodzaju ustawy. Byłoby rzeczą daleko więcej wskazaną, ażeby w ustawodawstwie podatkowem, celnem, komunikacyjnem, przemysłowem, oraz administracyjnem, zostały wprowadzone zmiany ułatwiające powstawanie placówek przemysłowych. Nie wystarczy bowiem wprowadzić tylko ulgi bardzo zasadnicze, ale odnoszące się do pewnych tylko dziedzin życia, podczas gdy inne dziedziny (szczególnie administracja i ustawodawstwo przemysłowe) będą swojemi biurokratycznemi przepisami nie mającymi istotnego znaczenia, krępowały powstawanie przemysłu i odstraszały obywateli od wejścia na tą drogę pracy. Uważamy, że zaprowadzając w każdej z wymienionych dziedzin ustawodawstwa możność stosowania ulg dla tych kategoryj przemysłu, które zostaną otoczone specjalną troską państwa i umieszczone przez Rząd na specjalnej liście kategorji produkcji, której należy się poparcie, Rząd uniknąłby pewnych niewątpliwych kolizyj nowej ustawy z ustawodawstwem bądź to podatkowem, celnem, komunikacyjnem lub t. p., a po za tem miałby zapewnioną możność stosowania dużej pomocy dla sfer produkcyjnych w każdym wypadku, gdyby tego zaszła potrzeba bez konieczności uciekania się po 5 latach do przedłużania tejże ustawy względnie też opracowywania nowej. Po za tem gdyby przestały nasze ustawodawstwa, przewijała się troska o rozwój produkcji, oraz dążność do jej poparcia i ułatwienia nietylko w czasie 5-letniego trwania ustawy, ale w czasie nieograniczonym, dotychczas to ustawodawstwo takie wzbudzałoby zaufanie obywateli oraz zachęcałoby ich do nieszczędzenia wysiłków i kapitałów w celu zużycia ich na cele produkcyjne. Niemniej doprowadziłoby do zainteresowania się naszą produkcją kapitałów zagranicznych.

Po za temi uwagami, które uważamy za pierwszorzędne, jeżeli chodzi o formalny sposób przeprowadzenia ustawowej pomocy dla produkcji, pragniemy zwrócić uwagę na pewne merytoryczne ujęcie projektowanej ustawy. Przedewszystkiem wrzuca nam się w oczy, iż projekt ustawy dąży do poparcia bez żadnych ograniczeń wszystkich nowych działów przemysłu. Sądzimy, że nie leży w interesie państwa wprowadzenie w obecnej dobie polityki popierania każdego przemysłu, a to dlatego, że są pewne działy produkcji, które nigdy w Polsce nie będą mogły się rozwinąć i na dalszą metę utrzymać, a to z tego względu, że nie mają wcale warunków ku temu, czyż więc tego rodzaju działu produkcji może ze względu tylko na chwilową konjunkturę wywołaną tem, że będą zwolnione z opłaty podatków i czasowo zabezpieczone cłem, mają być też popierane. Tego rodzaju nie celowe popieranie produkcji nie mogłoby wydać dobrych wyników, mogłoby się tylko stać państwu ciężarem i doprowadzić Rząd do zaniechania w ogólności stosowania tychże ulg. Jedynie celowem, jeżeli jest mowa o poparciu produkcji, może być poparcie tej, której rozwój jest zabezpieczony, wskutek odpowiednich miejscowych warunków, jak zapewniony zbyt, surowiec względnie półfabrykat i t. p. inne. Łącznie więc z prowadzeniem ulg i poparcia wytwórczości krajowej, władze Rzeczypospolitej powinny w pierwszej linji w porozumieniu z sferami przemysłowemi określić te wszystkie działy produkcji i ich rodzaje, które mają widoki rozwoju i zabezpieczone warunki na miejscu, powinny wydać specjalną listę tych kategoryj produkcji i do niej zastosować wprowadzone do całokształtu naszego ustawodawstwa ulgi. Tego rodzaju popieranie produkcji uważamy za jedynie celowe o charakterze stałym, a nie przemijającym. Jest jednakże objawem nadzwyczaj cennym, że nasze czynniki rządowe zamierzają w sposób właściwy zająć się poparciem krajowej wytwórczości, i że zdecydowały się po długich eksperymentach zaniechać szykanowania produkcji, głosząc jednocześnie, iż Rząd stoi na stanowisku gospodarczem kapitalistycznem, co podkreślił na posiedzeniu w dniu 30 października p. minister Kwiatkowski w swojem przemówieniu. Należy więc nam liczyć się z tem, że może nareszcie przemysł nasz zacznie się na serjo rozwijać, stwarzając zapotrzebowanie na pracę będącą u nas dotychczas w nadmiarze.

Ze Związku Fabrykantów.

OKÓLNIK

w sprawie ustawy o opłatach stemplowych.

Dział 12. B. w art. 72 wprowadza z dniem 1 stycznia 1927 r.

a) Przymus stemplowania wszystkich pism stwierdzających całkowite lub częściowe wykonanie przez sprzedawcę umowy o sprzedaży rzeczy ruchomej, jeżeli wymienia należność za rzecz sprzedaną.

b) Jeżeli odnośnie jednej i tej samej rzeczy sporządzono kilka pism (kopji) albo kilka potwierdzeń odbiuru, to uiszcza się tylko stempel od oryginału.

c) **Do pism podlegających stemplowi należą:**
   1. rachunki,
   2. potwierdzenia odbioru towaru wymieniające zarazem należytość za towar.
   3. potwierdzenia odbioru ceny sprzedaży z zaznaczeniem, że otrzymano ją za dostarczone towary itp.

W razie wykonania umowy sprzedaży częściami, częściowego dostarczania towaru, częściowego płacenia ceny i sporządzania rachunków z których każdy stwierdza wykonanie pewnej części zobowiązania należy przy każdem takiem piśmie uiścić opłatę stemplową odpowiadającą odnośnej części.

d) Forma pisma i sposób umieszczenia na nim nazwiska lub firmy wystawcy nie mają znaczenia jak również nie ma znaczenia to, czy pismo jest kopją lub oryginałem.

e) Od wszystkich sum należytości, jeżeli bądź sprzedawca, bądź nabywca zawarł umowę sprzedaży w zakresie swego przedsiębiorstwa, za którego opłaca podatek przemysłowy, uiszczać należy opłatę stemplową w wysokości 0,2% od sumy, na jaką rachunek został wystawiony, w innych wypadkach 1% od sumy należytości (postanowienia powyższe stosuje się również do pokwitowania, którem sprzedawca potwierdza cenę sprzedaży otrzymanej z góry). Opłatom powyższym podlegają także pisma wystawione zagranicą i wysłane do Polski.

Nie podlegają opłatom stemplowym:
1. Należności nie przewyższające 20 zł,
2. Wykonanie umowy sprzedaży od której wykonano opłatę stemplową przewidzianą w art. 66 i 67 (licytacja, przejęcia ruchomości za długi itp.)
3. Wykonanie umowy o sprzedaż przedmiotów monopolu państwowego, jeżeli monopol jest nabywcą lub sprzedawcą,
4. Wykonanie umowy o sprzedaż papierów wartościowych, zagranicznych środków płatniczych, lub złota i srebra w sztabach,
5. Wykonanie umowy sprzedaży materjałów budowlanych,
6. Należności Banku Polskiego,
7. Pisma pozorne, to jest pisma, z których treści wynika — bądź samej — bądź w związku z inną korespondencją handlową, że celem jej jest jedynie poinformowanie odbiorcy o cenie towaru, a zatem pisma mające charakter oferty.

Opłatę od pism sporządzonych zagranicą należy uiścić w przeciągu 3 tygodni od daty odebrania pisma; do uiszczenia opłaty stemplowej od pism sporządzonych w Polsce, wystawca jest zobowiązany ją uiścić przed doręczeniem pisma odbiorcy. Skasowanie znaczków stemplowych może odbywać się nie tylko przez przepisywanie początkowego lub końcowego wyrazu tekstu, lecz także przez przepisywanie dat, skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Dla wygody firmy mogą postarać się o conto stempl. w Kasie Skarbowej i co miesiąc regulować w niej należytości stemplowe.

Firmy mające takie conto stempl. wszystkie pisma ostemplowują pieczątką „Opłata stemplowa uiszczona" i co miesiąc robią zestawienie należytości stemplowych, które regulują w Kasie Skarbowej.

SPRAWY TARYFOWE.

Ważna rewizja taryf towarowych. Przypominamy, że obecnie przystępuje Ministerstwo Komunikacji do rewizji i taryf kolejowych. Prosimy ponownie przesyłać nam wszelkie życzenia, dotyczące rewizji taryf kolejowych, celem skutecznego zastąpienia życzeń P. T. Członków. Sprawa jest bardzo poważna.

SPRAWY CELNE.

Sprawa waloryzacji ceł. Ponieważ staraniem naszego Związku, Władze godzą się na waloryzację ceł przeto celem przedstawienia na czas życzeń przedsiębiorstw różnych gałęzi przemysłu, prosimy już dzisiaj możliwie odwrotnie a) o przysłanie na nasze ręce uwag P. T. Firm w sprawie, dotyczącej ochrony celnej; b) uwagi winny być szczegółowo uzasadnione z wykazaniem możliwie cyfrowej konieczności podwyżki ceł; c) zwracamy uwagę, że sprawa jest bardzo pilna i że wymaga starannego przygotowania przez nasz Związek i dlatego, ponieważ chcielibyśmy na podstawie zebranych materjałów odbyć konferencję z poszczególnymi działami przemysłu i na czas materjały przedłożyć Rządowi, prosimy we własnym interesie o swoich postulatach, w kierunku przez nas podanym, nas na czas zawiadomić, ażebyśmy mogli życzeniom P. T. Członków zadość uczynić. Spóźnione postulaty nie będą mogły być przez nas zastąpione.

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

Biuro badania cen. Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 grudnia 1926 r. (Dz. U. P. nr. 122 z r. 1926) powołane zostało do życia biuro badania cen (z ramienia naszego Związku powołany zostaje wiceprezes Związku p. inż. Schimitzek).

Konwersja obligacji pożyczek państwowych z lat 1918—1920. W sprawie w tytule podanej wyszło rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 listopada 1926 r. (Dz. U. P. nr. 122 z r. 1926).

Właściwość Urzędów Celnych upoważnionych do przeprowadzenia śledztw i spraw karno-skarbowych. Minister Skarbu rozporządzeniem z dnia 6 grudnia 1926 r. (Dz. U. P. nr. 122 z 1926 r.) upoważnił szereg Urzędów Celnych do przeprowadzenia śledztw w tytule podanych. Urzędy te wymienione są w powołanym Dzienniku.

Podwyższenie taryfy osobowej na kolejach wąskotorowych osobowych i prywatnych w Dyrekcji Kolejowej w Warszawie, Radomiu, Wilnie i we Lwowie zostało unormowane rozporządzeniem Ministra Komunikacji 19 grudnia 1926 r. (Dz. U. P. Nr. 122, z 1926 roku).

Zniżka taryfowa dla węgla kamiennego w komunikacji polsko - austrjackiej została unormowana rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 11 grudnia 1926 r. (Dz. U. P. Nr. 122, z 1926 r.).

Rozporządzenie wykonawcze do ustawy stemplowej. Z dniem 1 stycznia 1927 r. wchodzi w życie nowa ustawa stemplowa ogłoszona w Dz. U. P. Nr. 98, z roku 1926. Obecnie Ministerstwo Skarbu wydało szczegółowe rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy z dnia 20 listopada 1926 r., ogłoszone w Dz. U. P. Nr. 123 z roku 1926.

INFORMACJE.

Traktat handlowy z Niemcami. Wedle informacji sprawa zawarcia traktatu handlowego z Niemcami nie stoi dobrze. Niemcy stawiają ciężkie warunki natury politycznej. W szczególności dotyczy to sprawy osiedlenia cudzoziemców.

Zmiana podstawy obliczania składek robotników na rzecz Funduszu Bezrobocia. Zwracamy uwagę, iż obecnie na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, z dn. 6. 12. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 124, poz. 717) na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia wymieniona w art. 7 najwyższa norma zarobku dziennego robotnika została podwyższona z 5 złotych na 6 zł 60 gr dziennie.

Równocześnie zazanczamy, że najwyższa norma zarobku pracowników umysłowych przy ubezpiecze-

niu na wypadek bezrobocia nie została zmieniona i wynosi 8 zł dziennie (Art. 3 ust. z dn. 28. 10. 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 120).

Wystawa Maszyn Rolniczych w Paryżu. Niniejszem podajemy do wiadomości, iż w drugiej połowie stycznia 1927 odbędzie się w Paryżu Wystawa Maszyn Rolniczych.

W wystawie tej pożądany jest udział Polski. Zainteresowani zechcą się zgłaszać do Dyrekcji Wystawy „Salon de la Machine Agricole Union des Exposants de Machines et d'Outillage agricoles 8, rue Jean-Goujon à Paris.

W sprawie ubezpieczenia pracowników umysłowych. Projekt ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych ma być przedłożony w niedługim czasie Radzie Ubezpieczeń Społecznych, która się zbierze po raz pierwszy.

Veritable Shampoo-Powder
Miaflor
NAJTAŃSZY ŚRODEK DO MYCIA WŁOSÓW I GŁOWY, USUWA ŁUPIEŻ, I NADAJE WŁOSOM MIĘKKOŚĆ JEDWABIU.
HENRYK ŻAK
POZNAŃ.

Redakcja i Administracja: Aleje Marcinkowskiego 7, dom ogrod. — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.